

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3687/2543

ธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน) โจทก์ นาย สุทธิชัย เลหาพูนรังษีจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14, ป.วิ.พ. มาตรา 148

ย่อ / หลักกฎหมาย

ในคดีล้มละลาย ศาลจะต้องพิจารณาให้ได้ความจริงว่าจำเลยเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว ตามพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 14 ประเด็นพิพาทในคดีจึงมีว่าจำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ คดีก่อน โจทก์นำมูลหนี้ตามคำพิพากษามาตามยอมมาฟ้องขอให้จำเลยกับห้างหุ้นส่วนจำกัด ล. และ ส. ล้มละลายแต่ศาลวินิจฉัยชี้ขาดข้อเท็จจริงว่า ส. ยังมีที่ดินอีก 11 แปลงที่โจทก์อาจยึดมาชำระหนี้ได้ คดียังฟังไม่ได้ว่าจำเลยกับห้างหุ้นส่วนจำกัด ล. และ ส. ไม่มีทรัพย์สินที่จะพึงยึดมาชำระหนี้จำเลยจึงไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว การที่โจทก์ก็นำมูลหนี้ตามคำพิพากษามาตามยอมดังกล่าวมาฟ้องขอให้จำเลยล้มละลายอีกโดยอ้างว่า เมื่อได้ยึดที่ดินของ ส. ที่ปลอดจำนองทั้งหมดอีก 6 แปลงแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีประเมินราคาไว้ไม่พอชำระหนี้โจทก์ทั้งหมด และจำเลยไม่มีทรัพย์สินที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้ก็เป็นเหตุตั้งที่เคยอ้างและศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดไปแล้วในคดีก่อนเมื่อคู่ความในคดีก่อนกับคดีนี้เป็นคู่ความเดียวกัน เป็นมูลหนี้ตามคำพิพากษาเดียวกัน และเหตุที่อ้างว่าจำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัวก็เป็นมูลเหตุเช่นเดียวกัน ซึ่งศาลได้พิพากษาคดีถึงที่สุดแล้วจึงเป็นการรื้อรื้อฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงเป็นฟ้องซ้ำต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 วรรคหนึ่งประกอบด้วยมาตรา 153 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยเป็นหนี้โจทก์ตามคำพิพากษามาตามยอมในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 409/2529 ของศาลจังหวัดสกลนครซึ่งพิพากษาเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2529 ให้จำเลยกับพวกร่วมกันชำระเงิน 18,804,098.41 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีจำนวน 9,796,310.08 บาท ของต้นเงินกู้จำนวน 2,500,000 บาท ของต้นเงินตามตั๋วแลกเงินจำนวน 999,936 บาท และของต้นเงินตามตั๋วสัญญาใช้เงินจำนวน 4,000,000 บาท นับแต่วันที่ 6 ตุลาคม 2530 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยกับพวกไม่ชำระหนี้ โจทก์ขอหมายบังคับคดีและยึดทรัพย์สินของจำเลยกับพวกออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ได้เพียงบางส่วน คิดถึงวันฟ้องจำเลยเป็นหนี้โจทก์ทั้งสิ้น 14,281,382.07 บาท จำเลยไม่มีทรัพย์สินอื่นใดที่โจทก์จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้ และจำเลยได้หลบหนีไปจากเคหะสถานที่เคยอยู่อาศัยเพื่อประวิงการชำระหนี้หรือมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ พฤติการณ์ของจำเลยต้องด้วยข้อสันนิษฐานตามกฎหมายว่าเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว ขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดและพิพากษาให้จำเลยเป็นบุคคลล้มละลายจำเลยให้การว่า ฟ้องโจทก์เป็นฟ้องซ้อนและฟ้องซ้ำกับคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.7/2537 ของศาลจังหวัดสกลนครซึ่งโจทก์ฟ้องจำเลยให้ล้มละลายในมูลหนี้เดียวกัน ทั้งคดีขาดอายุความแล้วเพราะฟ้องเกิน 10 ปี นับแต่วันครบกำหนดชำระหนี้ตามสัญญากู้จำเลยมีทรัพย์สินพอชำระหนี้แก่โจทก์ไม่ใช่บุคคลที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว โจทก์ไม่เคยแจ้งหรือบอกกล่าวให้จำเลยทราบเกี่ยวกับหนี้สินไม่ต่ำกว่าสองครั้ง และแต่ละครั้งห่างกันไม่น้อยกว่า 30 วัน

ทั้งจำนวนหนี้ตามฟ้องก็มีจำนวนไม่แน่นอนขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลย
เด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 จำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษา
กลับ ให้ยกฟ้องโจทก์โจทก์ฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า
จำเลยกับห้างหุ้นส่วนจำกัดเหล้าถาวรบริการและนายสุพัฒน์ เลหาพูนรังษีเป็นลูกหนี้โจทก์ตาม
คำพิพากษามาตามยอมในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 409/2529 ของศาลจังหวัดสกลนครเป็นเงิน
18,804,098.41 บาทพร้อมดอกเบี้ย แต่จำเลยกับห้างหุ้นส่วนจำกัดเหล้าถาวรบริการและนายสุ
พัฒน์ผิดนัดไม่ชำระหนี้ โจทก์จึงขอหมายบังคับคดีและนำยึดทรัพย์สินของห้างหุ้นส่วนจำกัดเหล้า
ถาวรบริการและนายสุพัฒน์ในคราวแรกขายทอดตลาดได้เงินชำระหนี้บางส่วนจำนวน
20,673,720 บาท และนำยึดทรัพย์สินของห้างหุ้นส่วนจำกัดเหล้าถาวรบริการและนายสุพัฒน์ใน
คราวที่สองขายทอดตลาดได้เงินชำระหนี้ 105,895 บาท แต่จำเลยกับห้างหุ้นส่วนจำกัดเหล้าถาวร
บริการและนายสุพัฒน์ยังเป็นหนี้โจทก์ ณ วันที่ 29 พฤศจิกายน 2536 อยู่อีก 10,821,675 บาท ตาม
สำเนาบัญชีแสดงรายการรับจ่ายเอกสารหมาย จ.5 และ จ.6 โจทก์ได้นำมูลหนี้ตามคำพิพากษา
ดังกล่าวมาฟ้องจำเลยกับห้างหุ้นส่วนจำกัดเหล้าถาวรบริการและนายสุพัฒน์ให้ล้มละลาย ตามคดี
ล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.7/2537 ของศาลจังหวัดสกลนคร แต่ศาลจังหวัดสกลนครพิพากษายกฟ้อง
และคดีถึงที่สุดตามคำพิพากษาเอกสารหมาย ล.1 หลังจากนั้นโจทก์ได้นำยึดที่ดินของนายสุพัฒน์
อีก 6 แปลง เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2539 เจ้าพนักงานบังคับคดีประเมินราคาไว้ 474,000 บาท
ขณะอยู่ระหว่างการประกาศขายทอดตลาด โจทก์ได้ฟ้องจำเลยขอให้ล้มละลายเป็นคดีนี้อีกโดย
อ้างว่าจำเลยไม่มีทรัพย์สินที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้ จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าจำเลยมีหนี้สินล้น
พ้นตัวมีปัญหาตามฎีกาของโจทก์ว่า ฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นฟ้องซ้ำกับคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่
ล.7/2537 ของศาลจังหวัดสกลนครหรือไม่ เห็นว่า ในคดีล้มละลายศาลจะต้องพิจารณาให้ได้ความจริง
ว่าจำเลยเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 ประเด็น
พิพาทในคดีจึงมีว่าจำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ปรากฏตามคำพิพากษาศาลจังหวัดสกลนครคดี
ล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.7/2537 ว่า โจทก์นำมูลหนี้ตามคำพิพากษามาตามยอมในคดีแพ่ง
หมายเลขแดงที่ 409/2529 ของศาลจังหวัดสกลนครมาฟ้องขอให้จำเลยกับห้างหุ้นส่วนจำกัดเหล้าถาวร
บริการและนายสุพัฒน์ล้มละลายแต่ศาลจังหวัดสกลนครได้วินิจฉัยชี้ขาดข้อเท็จจริงว่า นายสุพัฒน์ยังมี
ที่ดินอีก 11 แปลง ที่โจทก์อาจยึดมาชำระหนี้ได้ คดีจึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยกับห้างหุ้นส่วนจำกัดเหล้า
ถาวรบริการและนายสุพัฒน์ไม่มีทรัพย์สินที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ จำเลยจึงไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้น
ตัวการที่โจทก์กลับนำมูลหนี้ตามคำพิพากษามาตามยอมดังกล่าวมาฟ้องขอให้จำเลยล้มละลายอีกโดย
อ้างว่า เมื่อได้ยึดที่ดินของนายสุพัฒน์ที่ปลอดจำนองทั้งหมดอีก 6 แปลงแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดี
ประเมินราคาไว้เพียง 474,000 บาท ไม่พอชำระหนี้โจทก์ทั้งหมด และจำเลยไม่มีทรัพย์สินที่จะพึง
ยึดมาชำระหนี้ได้ จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าจำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัว ก็เป็นเหตุดังที่เคยอ้างและ
ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดไปแล้วในคดีก่อน ดังนี้ เมื่อคู่ความในคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.7/2537
ดังกล่าวกับคดีนี้เป็นคู่ความเดียวกัน เป็นมูลหนี้ตามคำพิพากษาเดียวกัน และเหตุที่อ้างว่าจำเลยมี
หนี้สินล้นพ้นตัวก็เป็นมูลเหตุเช่นเดียวกัน ซึ่งศาลจังหวัดสกลนครได้พิพากษาคดีถึงที่สุดแล้วในคดี
ดังกล่าวจึงเป็นการรื้อรื้อฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันฟ้องโจทก์
คดีนี้จึงเป็นฟ้องซ้ำกับคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.7/2537 ของศาลจังหวัดสกลนครต้องห้ามตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148วรรคหนึ่ง ประกอบด้วยมาตรา 153 แห่ง
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 พิพากษายืน

สมชาย พงษ์ธา · จำลอง สุขศิริ · ประพันธ์ ทรัพย์แสง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3687/2543>